

Kalevi rahvuslikud poksivõistlused.

Publiku inetu aktsioon kohtuniku vastu.

Kalev võitis seltsidest Poksiklubi ees.

Laupäeval, 18. ja pühapäeval, 19. aprillil korraldas Tallinna Kalev hooaja viimased rahvuslikud poksivõistlused, kuhu võistlejaid saatsid peale Kalevi veel Poksiklubi, Sport ja Narva Astra (Glücke). Kokku tuli võistlejaid 26, kelle vahel siis löödi hooaja viimased rusikavõistlused. Esimesel võistluspäeval oli pealtvaatajaid kaunis rohkesti, kuna oodati sensatsioonilist raskekaalu matshi Tenderi ja Pitka vahel. Aga kui selgus, et kumbki suurus ei võistle, löi see publiku meeleolu veidi alla. Ja teisel päeval oli publikut kohe vähem.

Tänavusel hooajal on raskekaal üldse üks niisugune kaal, milles ei saa näha korralikku matshi, olgugi et meil peaks olema juba päris palju raskekaallasi. Tender ja Lukin esinesid mõlemad esivõistlustel, siis loobusid kalevlasted edasivõistlemast ja matsh jäi ära. Nüüd oodati Pitkat, kes pidi poksima Tenderi vastu, kuid

jälle jäi kõik asjatuks ootuseks. Ainulaadse hooaja sensatsiooni tekitas Ritsberg, kes paiskas Tenderi kuni viieni põrandale Kalevi ja Poksiklubi klubimatshil.

Võistlustel tekitas teatud elevuse kergetasakaalus Nielenderi (Sport) ja Reino (Kalev) vaheline matsh, mille võitjaks kuulutati esimene. Võistlus ise oli äärmiselt tasavägine, lõpuringis tundus isegi Reino ülekaalu, kes oli seekord palju vastu pidavam oma vastasest. Esimesel kahel roundil võis olla Nielender parem, kui parema tehnikaga võistleja, kuid kolmas round oli kahtlusetä Reino oma.

Kohtunikud andsid võidu Nielenderile vahekorraga 2 : 1, kusjuures Kalevi Alliman otsustas matshi Reinole, Lilender (Sport) ja Matsov (Poksiklubi) aga Nielenderile. Pärast tagajärje väljakuulutamist muutusid mehed õige ägedaks, kuna tungiti kallale N. Matsoville kui süüdlasele Reino kaotuses. Selle ägeda meeleavalduse juures juhtus mõningaid inetuid asju, eriti ebakohane oli kohtunikkude ülestõusmine oma laua tagant, et öendada Matsovigaga arveid lähedast distantsist.

Publik pidas end ülal ebakohaselt, kuna oleks pidanud alluma kohtuniku otsusele vaatamata sellele, kas ta oli õiglane või mitte. Halb mulje jäi kogu võistlusest selle ühe matshi pärast.

Kärbeskaalus: Muda (Pk.) võitis õige napi paremusega Poska (Kalev), kuid kaotas Lindenvaldile (Sp.).

1) Lindenvald; 2) Muda; 3) Poska.

Kukikkaalus oli ainult kaks võistlejat ja need mõlemad kuulusid Poksiklubisse. Seeberg võitis Silla, kes tegi seekord raskemas kaalus.

1) Seeberg; 2) Silla.

Sulgkaalu oli antud üles neli meest. Hendrikson (Pk.) võidab Sarve (Pk.) 1. roundil tehnilise k.-o. läbi, Glücke (Narva Astra) seab oma paremuse brasillase Schelbachi (Sp.) üle. Hendrikson on parem Glücke ja Schelbach võidab Sarve tehnilise k.-o. läbi 1. roundil.

1) Hendrikson; 2) Glücke; 3) Schelbach.

Kergekaal on suurte võitlejate kaal. Miller (Kalev) on läinud tagasi oma parimast vormist ega saa Röödingu (Sp.) vastu. Taar võidab kõigel kolmel roundil Röödingut.

1) Taar; 2) Rööding; 3) Miller.

Kergetasakaalus Reino (Kalev) võidab Salongi (Pk.) ja Nielender (Sp.) teeb tubli töö Matskevitschi (Pk.) kallal. Salong on minimaalselt üle Matskevitschist ja Nielender samavõrd Reinost.

1) Nielender; 2) Reino; 3) Salong.

Keskkaalus Studemeister (Kalev) võidab humoristlikus matshis Alitsa (Pk.), kuid kaotab Vörgile (Kalev), kes omakord võidab Kaugija (Pk.). Viimasele allub Alits.

1) Vörgi; 2) Studemeister; 3) Kaugija.

Poolraskekaal on noorte kaal. Reino 2. (Kalev) kaotab Salong 1. (Pk.)

vastu, kuid Soo (Kalev) võidab Salongi.

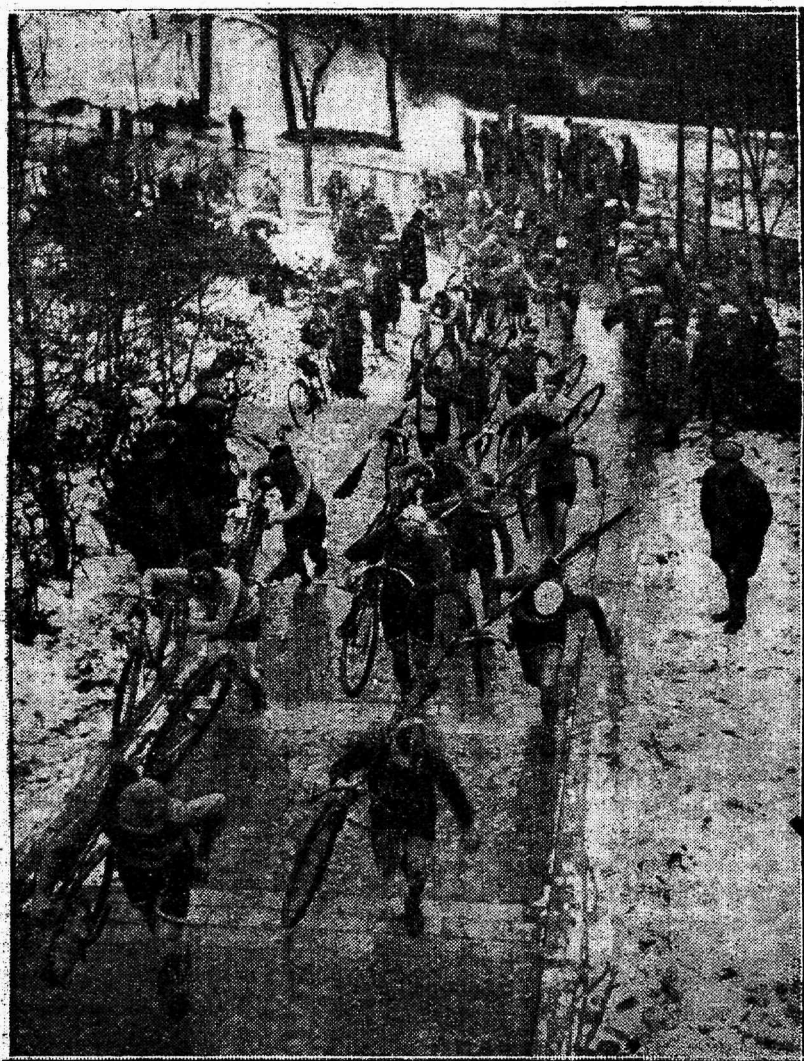
1) Soo; 2) Salong; 3) Reino 2. Raskekaalus on kaks võistlejat ja mõlemad Kalevist. Valdmann võidab Tuisu 2. roundil tehnilise k.-o. läbi.

1) Valdmann; 2) Tuisk. Punktid: Kalev 17; Poksiklubi 14; Sport 12 ja Narva Astra 2.

Rerolle,

mitmekordne Prantsuse meister mürdmaajooksus, tuli ka lihavõttel Pariisis korraldatud jooksus esimeseks. Kuna päevapiltinud ta peale tormi joksuvad, ei soovi ta oma nägu jäädvustada lasta ning katab selle kätega.

Prantsusmaal on armastatud spordialaks mürdmaa jalgrattasõit. Võitja tulevad paljud taikstused.

Carnerale anti võistlemise õigus.

9. juulil peavad Clevelandis, Ohio osariigis, kohtama Max Schmeling ja Young Stribling, et ilmameistri tiitlivõistlust pidada. Vastolude tõttu Ameerika poksiperes kavatseti New Yorgis samal päeval matshi määrata Jack Sharkey ja Primo Carnera vahel. Viimase diskvalifitseerimine New Yorgi poksikomisjonil poolt on tühistatud. On kõneldud ka kahe viimase kohtamisest 10. juunil. Valitseb aga üldine kartus, et loodud olukorra juures vaevalt tarviliselt pealtvaatajaid tuleb ja ettevõtte kahju kannatab.

Euroopal pole raskekaalumeistrit.

Rahvusvaheline poksiliit on otsustanud Pierre Charlesilt võtta raskekaalu Euroopa meistritiitlit. Põhjuseks on asjaolu, et ta vastu ei võtnud tähtpäeva võistluseks Schön-rathi vastu, vaatamata sellele, et viimane Müllerilt lüüa sai. Nüüd tuleb tiitli omaniku leidmiseks uusi võistlusi korraldada.

Liit on Pistulla tunnustanud poolraskekaalu euroopameistriks.

Inglise naine sportimas.

„Spordilehele“ kirjutanud E. T. NEUMANN.

Inglise naisspordiliikumine võis läinud aastal 60 aasta tegevusele tagasi vaadata. Palju aastaid enne teisi Euroopa riikide naisi jõudsid inglannad äratundmisele kehakasvatuse tähtsusest, kuigi see sündis võrreldes tänapäevaga märksa primitiivsemal kujul. Sellest ajast omab inglise naisspordiliikumine suure toe inglise aristokraatia poolt, kuna viimane liikumist toetas aineliselt ning alatas seadusi parlamendis läbi viia. Osa aristokraatiast ei pooldanud uuendusi, ning ka arusaadav, kuna teistes riikides kogu aristokraatia spordiliikumisele üleöla vaatab.

Marthel Jacobs inglannadele odateid õpetamas.

Mis oleks öelnud meie vanaemad, kui silmanud oleksid 1889. aasta ühel ilusal hommikul Londoni Hyde Pargis 8 noort daami, kes, riietatud ainult supeltriikosse, alustasid jalgratastel võidusõitu laial sõiduteel. Juba tol ajal oli jalgrattasõit naiste seas väga rahvalik, kuid sellele vaadati kui lõbustusele ja väljasõitude tegemise abinõule. Noored daamid suutsid õnnelikult oma võiduajamise lõpetada. Kuid nad tegid vea, et nad sarnases riietuses koju sõites läbistasid Oxford streeti. Londonlased polnud sarnast asja varemalt näinud. Nad naersid. Daamid ei kutsunud kelleski esile pahameelt. Ainult üks politseinik pidas tarvilikuks seada kokku protokolli avalikus kohas ebamoraalselt tegutsemise pärast. Vaatamata nõudmisele peatuda ei teinud daamid seda. Raskekaaluline politseinik hakkas daame taga ajama. Daamid põgenesid naabritänavas asuvasse Regent Polytechnikumi. Kui ähkv politseinik kooli juure jõudis, võttis teda vastu instituudi abipresident lord Blanesburgh ning pakkus talle sigarit, mis ta ka vastu võttis. Sellega oli vahejuhtum lõppenud. Sündmust käsitas hiljem lady Trustham Eve referaadi ainena, kusjuures ettekandja naeratades lisas, et tema oli üks

osavõtjatest võidujooksul konstaablina.

Inglismaa tänapäeva naisspordiliikumine areneb kahe idee alusel.

Mõlemad ideed peavad tarvilikuks korrapärasest kehalist kasvatust spordi ja mängude kaudu; kuid mõlemal on isesugused lõpusihid. Esimene tahab liikumist näha selleks, et kehalised harjutused tugevndaks naissugu; tahetakse saada riiklikku toetust, et teostada sunniviisil sportimist kõigile inglise tüdrukutele ja noortele naistele. Kõigi seltskonna kihtide seltsid ja liidud, kelle perre väga palju noori naisi kuulub, peaksid täies ulatuses liikumist teostama. Kõik inglise naised kuni 21 aastani peaksid kuuluma kohustuse alla tutvuneda kehakasvatusega ja selle tähtsusega tervislikult küljest. Naiste spordiliikumise juhiks on lady Marjorie Hailsham, kelle alla kuuluvad suured liidud, nagu „The girl guide“, enamik usulisi liite rohkearvulise naisiikmeskonnaga; samuti alg- ja keskkoolide õpilased. Kokku annab see umbes 1 miljonit liiget, mis on 65 protsenti spordiliikumise osavõtjatest naistest.

Teise idee kandjaks on Briti „Women's amateur athletic association“, mille presidendiks on lord Decies ja kes on rahvusvahelise naisliidu liige. Selle inglise liidu alla kuuluvad liikmena kõik seltsid, kes harrastavad võistlussporti. Selle liikmeks on Inglismaal ja Shotis 84 naisspordiseltsi; Põhja-Iirimaa — 6 seltsi, kuna Lõuna-Iirimaa iseseisev liit tegutseb.

Need naisseltsid on täiesti iseseisvad ja tegutsevad eraallikatest saadud rahadega. Seega ei käida Saksa, Prantsuse ja teiste riikide teed, kus naised moodustavad üldseltsides oma osakonnad. Liikmemaks noorematele on umbes 2,2 krooni, vanematele aga 4,5 krooni. Sellega ei saada veel õigust harjutamiseks. Treeninguks kasutatakse linna- kui ka eraspordivälju, millele pääsemiseks maks on 12—30 senti. Nii maksab võistlussport Inglismaal märksa rohkem kui teistes riikides. Nii tõusevad Inglismaal sportimise kulud järgmiselt: liikmemaks 5 shillingit, spordivälja kasutamise eest 15 shillingit, jooksukingad 18 sh., trikood, villane aluspesu umbes 22 shill., massaash, isemaksetavad stardirahad 1½—3½ sh., kallid sõidurahad väljadele jne. Nii võtab võistlusspordist osa 25 prots. sportivatest naistest. Siia on arvatud ka sportivad naisülilõpilased, kes, väljaarvatud 10 protsenti, kõik Inglise naisspordiliidu liikmed on.

Lahkuminekku põhjuseid tuleb lugeda inglise naise kiires emantsipeerumises.

Esimene liikumine kardab naise mehestumist võistlusspordi läbi; eeldatakse seltskondlikke ja sotsiaalseid ebaloomulikkusi, tervislikke rikkeid ja muid pahesid. Tahetakse naisvõistlussport käsitamisel kaotada. Ebaesteetilised võistluspõlvitused näod ja kehaliigutusi tahetakse asendada kehakarastava vaba mänguga. Üldiselt tahab lady Hailsham naist loo-

dusele tagasi anda naisena nagu ta on ja kui terve järeltuseva soo kandjat. Aastakümnete jooksul on inglise naised võidelnud oma õiguse eest; aastakümnete jooksul on ta seisnud spordiliikumises mehe kõrval; ta tundis end isegi kõrgemal olevat vaimliselt, seltskondlikult, kutseliselt kui ka sportlikult; kuid nüüd oma osaõiguste kättesaamise eelõhtul tahab ta uuesti tagasi selleks, milleks ta loodud on — naiseks. Unustatud on „sufragettide“ aeg.

Inglise naine on rohkem loodud sportimiseks kui mõni teine Euroopa naine. Ta pole ainult kergem, ekstsentrilisem ja sihvakam kehast, vaid rohkem mõjub temasse kasvunud spordivaim. Tal on rohkem spordifilosoofiat kui ühelgi teisel rahval.

Kord Londonis oli minu ees lahti saksa piltidega spordiajakiri, kus lugejatele ettepanek tehti lahendada spordimõistatust auhindadele. Oli nummerdatud umbes 30 varjupilti, mis kujutasid mitmeid spordiharusid. Oli raske lahendada vahet kaugus- ja vettehüppe vahel. Raskusi teigi lahendada 10 pilti. Palusin abi kaasvõitlejatelt, kes olid tuntud sportlased. Meil läks korda veel 8 pildimõistatust lahendada. Lõpuks tuli abiks „college“ spordiõpetaja mr. Bradbrooke, kes lubas end ära vanduda, kui ta Saksa „sõnnikut“ ei lahenda. Ta võttis ajakirja kaasa. Kahe päeva pärast andis ta mulle selle tagasi, lisades: „sakslased isegi ei tea, mis siin pildistatud on. Kas viskan ajakirja ahju või paberikorvi?“ Ma jätsin ajakirja omale, kuni ühel pealelõunal seltskonnas kohtasin mõnda noort daami, kes kunagi erispordiharu harrastanud polnud, kuna nad olid „dancing girlid“. Jutt arenes kuni ajakirja varjumõistatuseni. „O,“ ütles üks girlidest. „Küll see mees hüppab kõrgele. Pidid imestama, kuna mu kaasvõitlejad seda varju pidasid uisutaja pildiks, kes „poognaid“ löikab. Lasin ka teiste varjude kohta lahendusi öelda; see sündis nalja pärast, kuna arvata polnud, et mittesportlased-naised targaosutuvad kui spordiõpetaja. Tegin omale märkeid. Mõni nädal hiljem avaldas ajakiri lahendused, millest nähtus, et

„girlid“ 80 protsenti lahendustest õieti teinud olid.

Valkin parem sellest arvust, mis ma ise kui ka kaasvõitlejad õieti lahendasid.

Selle üleelamise tõin selleks, et lugejale näidet tuua tänapäeva inglise naissoost, kes suurt huvi ja asjatundmist omab sellega, mis on ühenduses spordiga.

Lady Marjorie Hailshamil on suured ainelised toetused oma spordikultuuri arendamiseks. Ei tehta karjumat reklaami, vaid töötatakse vaikselt laialdastes massides. Kuid ometi ei suudeta leida abinõu,

kuidas ära hoida iga aasta kohta suurearvulist üleminekut oma riigist seltsidesse,

kus harrastatakse võistlussporti, mis ikkagi rohkem „tõmbab.“

Kuna keskkohi „gentleman“ silma tõrkab oma hästi kasvatatud rahuga, sünnipärase tsivilisatsiooniga kui ka sportlikust küljest, siis on saareriiki külastavale võõrale raske aru saada inglise tütarlastest. Tal on rohkem aega kui kontinendi tüdrukul. Ta peab esmajoones tähtsaks lõbustemist tantsimisel või kinos istumisel. Bürootöö algab ½10—10 vahel hommikul ja sellepärast on

head võimalused välja puhata õhtusest lõbustemisest. Lõunavaheaeg kestab üks tund ning õhtul lõpeb töö ½5—5 ajal. Sporti harrastavad

naised lähevad töölt otsekohe spordiväljale,

kuna neil tarvilised abinõud kaasas on. See on seletatav, kuna Inglismaal peasöögi aeg on 6—8 vahel. Reedel ja laupäeval ollakse kodu; reede käiakse vannis ja korraldatakse koduseid asju, kuna pühapäeval viibitakse perekonna seas. Nii on kujunenud inglise komme aastakümnete jooksul.

Umbes sarnaselt sporditakse ka tööliskonna ridades. Neil algab töö mitte enne ½9 ja lõpeb hiljemalt kell 5, kusjuures üks tund on lõunavaheaega. Kuigi olemas rohkearvuliselt tööstuste spordiseltsed ja kasutata on

suured väljad pallimängimiseks,

on selles klassis naissport märksa madalamal astmel kui meessport. Isegi inglise hindamise järele kasutavad tüdrukud oma raha meelsamini lõbustustele, shmingile ja riietusele. Ainsaks kehaliigutuseks valitakse tantsimine. Kõigile külastajatele on silmatorkav, kuidas töö lõpul vabrikute piirkonnas tuhandeid tütarlapsi liigub, kes riietud väga shikkilt viimase moe järele ja kuidas neil näod on shmingitud. Keegi ei võiks neid väljaspool vabriku väravaid vabrikutöölisteks pidada. Seda ei taha ka keegi, kuna Inglismaal puuduvad klassivahed, mis olemas mujal Euroopa riikides.

Suured Inglise firmad, nagu näiteks Londoni „Lyons“, kel 220 teetuba ja kuus 4-kordset restorani ühes sinnajuure kuuluvate tarvetevabrikutega, omab ainuüksi Londoni teenijaskonnas 4000 naist ja tütarlast 15—30 aastani; ta annab tasuta suuri sportimise võimalusi. „Lyons Ltd“ päralt on Londoni juures Sudburys spordiehitusi, mida kergelt leida ei ole. Seal on 30×8 yardi basseini, 24 tennisvälja, rohuväljad pallimängudeks. Kõik need on teenijaskonna käsutada. See on tõeline paradisi, ümbritsetud pargiga, kus peale tööd puhkus naudingut pakub.

Sarnaseid sportimise võimalusi pakuvad paljud firmad ja vabrikud. Spordiharud, mida inglise naised harrastavad on tennis, kergejõustik, maahockey, võrkpall, ujumine, käimine, sõudmine, uisutamine, vehklemine ja võimlemine.

Kergejõustikus on peale jooksude ja kõrgus- ning kaugushüpete veel tõkkejooks korrapäraselt harrastamist leidnud. Kõik viskealad olid tuttavad ainult piltide järele. Alles viimastel aastatel on huvi tundma hakatud nende alade vastu, kuna Saksaamaalt palgati eriõpetaja.

Juhtivateks naisseltsideks on:

Londoni „Olympia A. C.“ Middlesex Lades A. C.“ ja „Mitcham L. A. C.“, kuna järgnevad „College“, „Regent Polytechnic Ladies A. C.“, Londoni „Varsity A. C.“, „Oxford“, „Cambridge“, kusjuures kahe viimase asutuse naised nõrgemate hulka kuuluvad.

Treeneritakse kogu aasta;

talvel on sihtvõimlemine 2 korda nädalas; üks kord on mürdmaajooks. Igal naisspordiseltsil on õpetaja, keda nim. „Coach“. Liikmemaksu eest on liikmel peale muude soodustuste tasuta arstline nõuanne ja hambaarstimine ning õigus kasutada raamatukogu.

Inglise asjaomased ringkonnad on arvamisel, et

naised ennem pikki maid kuni inglise miilini

(1609 mt.) jooksta võivad kui lühikesi maid, nagu: 100 ja 220 yardi ja tõkkejookse, mis nõuavad teravat pingutust. Jooks on väga närvepin-

Ainult üks mõte oli minul: tasuda.

Nurmi järeltulija jutustab jooksjaks saamise üle.

Jules Ladoumegue,

1000 ja 1500 mt. ilmarekordi omanik.

Läinud sügisel üllatas kogu maailma sportlasperet prantslane Jules Ladoumegue, kes paari nädalaga püstitas kaks ilmarekordi: 1000 ja 1500 mt. jooksudes. Ta jutustab oma elukäigust, treeningust, võistlustest ja üleelamistest.

Minu vanemad ei ergutanud mind sportimisele. Nad ei saanud mind sellest ka eemale hoida, kuna ma juba 17-aastasena täis vaenelaps olin. Sellepärast olen ka kasvatatud Bordeaux katoliku vaestemajas. Juba seal oli mul võimalus jalgpalli mängida. Kuid üks takistas mul saavutada häid tagajärgi; see oli mu pikk samm, mis minu iseloomulikuks tunnemärgiks oli.

Ühel päeval peale jalgpallimängu ütles mulle abt, kes spordiõpetust andis:

„Sa peaksid kord naljapoolsest jooksuvõistlusest osa võtma.”

Andsin end üles osavõtmiseks 4 klm. murdmaajooksust. Tulin seal esimeseks.

Tookord olin 13-aastane.

Hakkasin korrapäraselt treenerima ning 3 kuud hiljem olin parim junior Kagu-Prantsusmaal. Mu kiire saavutuste tulemuseks neil arenemisaastatel oli, et tervislistel põhjustel pidin treeningust loobuma.

Kahe aasta jooksul ainult võimlesin

ning 15-aastasena olin Côte d'Argent parim võimleja. Tol korral tundsin end tugevamana

ning ma võisin jälle jooksma hakata. Harjutamisest loobudes lootsin sellega varsti uuesti peale hakata. Astusin Bordeaux kergejõustiku Unioni liikmeks, kuna see selts harrastas tänavajooksu. Võtsin osa 6 km. jooksust. Tulin esimeseks. Olin 16-aastane.

Poolteist aastat hiljem parandasin Prantsuse rekorde 20 km. ja 30 km. tänavajooksus.

1925. aastal, kui

olin 18-aastane, sain internatsionaaliks

ja võitsin Prantsuse-Belgia murdmaajooksu Saint-Cloudis. Valisin omale aedniku kutse, vähem kalduvusest selle ametile kui soovist ja tarvest värsket õhku hingata.

1926. a. Stade Bordelais liikmena tegin esimesi katseid sõerajal. Minu esimesed ajad olid:

1500 mtr.	4:18
5000 mtr.	15:30
10.000 mtr.	32:40

Ometi jätkasin murdmaajooksu harjutamist ning saavutasin Prantsuse meistritiitli.

Siis läksin sõjaväkke. Kui olin veltveebliks tõstetud, saadeti mind Joinville kooli eesvõimlejaks. See oli 1927. a. Uues kohas olevate harjutusvõimaluste tõttu võisin veel samal aastal purustada Prantsuse

rekorde 2000 ja 3000 mtr. 1928. a. saadeti mind Amsterdamis olümpiamängudele. Seal lasin end Larvast lüüa. Olin üksinda suurte meistrite vastu, kellel seljataga aastate kogemused ning mina jooksin kui loll poiss, kes ma ka õieti olin. Sellest ajast peale oli mul peas ainult üks mõte:

tasuvõistlus.

Ladoumegue.

Selle sihiga võtsin osa Stockholm ja Kölni võistlustest, kus mu vastane mulle kahjuks võimalust ei annud temaga uuesti jõudu proovida. Ütlen kahjuks, kuna ta mind 3:54-ga lõi ning ma mõlemal võistlusel jooksin 3:52. Samal aastal jooksin hästi 5000 mt., kus parandasin Prantsuse rekordi 4000 mt.

1929. a. lõi mind Ellis. Enda vabanduseks võin aga öelda, et mu tervisline seisukord väga halb oli. Keskpärane aeg — 4:4 — peaks seda tõendama. Samal hooajal võitsin Kölnis Ameerika meistri Lermondi 1930. a. Prantsuse-Itaalia maavõistlusel Colombes staadionil löin Beccalit 3:53 juures. Edasi olin võidukas maavõistlustel Saksa ja Ungariga ajaga 3:55. Siis läks mul korda märjal ja pehmel rajal 800 mt. katta 1:52,4.

Lõpuks läks korda püstitada ilmarekordi

1500 mt.	3:49,2 ja
1000 mt.	2:33,6.

Tänapäeval olen 8 prantsuse rekordi omanik: 1000 mt., 1500 mt., üks miil, 2000 mt., 2 miili, 3000 mt., 3 miili ja 4000 mt. Kaks neist on ilmarekordid.

Loodan, et järgmistena pu-

rustan ühe ja kahe miili ilmarekordid.

Peahuvi on aga pöördunud 5000 mt. rekordile.

Rõõmustuksin tõsiselt olla 5000 mt. suurim jooksja. 1500 mt. jooksmine nõuab tegelikult ainult kiirust ja head lihaste tööd, kuna 5000 mt. jooks veel palju teisi oma-dusi nõuab.

5000 mt. on raskem maa, mis olemas.

Seal vajatakse koos tugeva vastupidavusega ja raudse tahvejõuga veel suuri kehalisi võimeid.

Kuna ma kehaliselt nõrk olen, ei võta ma kunagi osa kahest üksteisele järgnevast jooksust. Mul on erakorraline vastupidavus, kuid vajan täielikku lõdvenemist peale igat pingutust, kui ma ei taha riskeerida rikkuda oma stiili. Mu samm pikkus on 2,50 mt., kuigi ma ainult 1,70 mt. pikk olen. See näitab, mis arusaamatus on mu pikkade jalgade ja lühikese ülemkeha vahel.

Mu lihaksed on eriliselt kujundatud ja erakorraliselt pikad. Mäletan, et poisikesena meeeldi jalad väga sügavale porri lasin vajuda, kuna mulle paistis, et see pingutus hästi mu jalgadele mõjub. Tol korral polnud mul aimugi, et sarnane harjutamine lihasetele hästi mõjub ja et sellele põhimõttele on rajatud jooksja treening. Kui ma neid harjutusi sooritasin, siis sündis see instinktiivselt, kuna mul oli tundmus, et ma just seda pean tegema.

Pealegi olnud mu isa hea jooksja ja silmapaistev hüp-paja.

Praegu jaguneb mul aasta kahte hästieraldatavasse ossa: suvi, kus ma jooksin,

ja tali, kus jooksimisest puhkan ja korrapäraselt ning hoolsalt võimlemist harrastan. Muidu elan väga normaalselt. Joon veini, tantsin palju ja käin nii palju kui vähegi võimalik jalgsi. See sünnib vähem mõistuse nõudel, kuna ma sõitmist ma-alusel teel, trammis ning isegi taksiautos välja ei kannata. Raputamine ja halb õhk mõjuvad mulle väljakannatamatult.

Usun, et Amsterdamis mängudel mu võime parem oleks olnud, kui ma mitte linnas, vaid maale oleksin saanud elada, kuid ma ei kahetse, et mind võideti. Mul pole kunagi paremat moraalselt tõuget olnud kui peale kaotust Ellisele. Üks sise-mistest survetest, mille vastu ma enamikus võitlema pean, on tundmus, et ma end küllaldaselt pingutada ei pruugi.

On raske oma äärmist välja tuua,

gutav; järgnevatel väsimusilmuvuste kui ka korrapärase vereringvoolu takistuste tõttu ei ole see ala naisele kohane. „Girlide“ juures on pikamaa jooks väga populaarne; ka on eelistatav käimine pikemate maade kuni 10 klm. peale. Harjutuste juures pannakse erilist rõhku, et jooksjad algaksid aeglase tempoga ja alles hiljem kiirust suurendavad, kui on tarvilik südame töötamine kätte saadud.

Inglise nais-kergejõustiku asjatundja kapten Webster arvab, et kui inglise tütarlapsi nende külgesündinud kerge liikumise juures asjatundlikult treeneerida noorest põlvest, siis võimalik on lühikesi maid kuni 50 yardi jooksu aegadega, mis meestel ilmarekordidena märgitud.

Lektor ei avaldanud midagi lähemat treeningu viisi üle. Kuid tema avaldusi tuleb võtta kahtlevalt. Parim ja lootustäratavam inglise jooksja

mulat miss J. A. Robinson

Briti asumaadest (isa — mulat, ema — inglanna) omab kõiki kehalisi eeldusi, mis kapten Websteri arvates vajalikud sprinteri jaoks: vabad puusad, ülemine kehaosa suhteliselt lühem alumisest; vaatamata sellele pole see naine kuigi lähedale jõudnud meeste 50 ja 60 yardi ilmarekordidele. Kuid ta on vaevalt 17 aastane ning kapten Webster on teda treenerima hakanud. Ootame tuleviku teateid.

Inglismaal kerkis päevakorra-le veel teine nimi:

miss Marjorica Clarke Löuna-Aafrikast.

Ta jooksis aasta tagasi kodumaal Pietermaritzburgis 80 mt. tõkkeid 12,2 sek. Selle tagajärgena sai ta üldiselt

tuttavaks. Ta tuli emaga Londoni, et tudeerida Goldsmith College's. Canterbury's peetud kooli võistlustel jooksis ta 80 mt. tõkkeid 12,4 sek. Ta on alles 16-aastane ja omab sih-vaka ning ekstsentrilise kehaehituse tõttu suure tuleviku.

Naiste võistlused peetakse üldiselt lahus meeste omist. Need peetakse ikka äripäevadel, enamikus teisipäeval, reedel ja laupäeval. Pühapäev on Inglismaal suures aus ja sellega on seal üldine rahu; puhkavad isegi teatrinäitlejad, rääkimata spordi-võistlustest, mille korraldamine keelatud puhkepäeval.

Järgnevatel naiste olümpia-mängude ettevalmistamiseks ei tee üksikud seltsid ja asutused ainelisi kulutusi, et parandada silmatorkavate jõudude tippsaavutusi. Inglise osavõtjate saatmine Praha mängudele läinud aastal maksis 1000 naelsterlingit, millest poole andis riik. Inglismaal on sarnaste summade leidmine veel võimalik.

Nii ei puudu inglise naistel häid võimalusi järgmistel naiste mängudel mitme hea osavõtjaga esineda.

Meeleolu on selle vastu, et naiste olümpia-mängud eraldada meeste omist. Nähakse meeeldi kahe sugu-poolse kohtamist. Selle vastu kõnelevad kõik ajaloolised põhjendused. Kuid 1930. aastal Berliini olümpia-kongressil hertsog von Baillet-Latour poolt tehtud ettepanek eraldada naiste mängud ja neile meestega võimaldada võistelda ainult ujumises, tennis, uisutamises ja võimlemises, on ebalooiline ja heidab kogu olümpia-idee nurka. Kui juba, siis täiesti eraldatud võistlused või koosminek tugevama sugupoolega, see on Inglise amelik arvamine.

Meie jalgpall nõuab tervendamist.

Elukutseliste välismeeskondade sissevedu tuleb piirata.

Jalgpalliliidule suuremad volitused.

Eesti jalgpalli õitseaja kulminatsiooniks võiks nimetada 1923. aastat. Siis purunesid pea kõik välismeeskonnad ja meie meeskondade välisreisid leidsid üllhead arvustust välisajalehis. Pariisi olümpiaad oli veel kord see, kus sealne ajakirjandus kiitvalt meie esinemisest rääkis. Sest ajast valitseb järjekindel lange mine. See langus ei ole mitte katastrofaalne, kuid sihikindel ja paratamatu, nagu Soome jalgpall, kus langus juba paar aastat enne meid algas. Aastatel 1924—1927 meie ei lugenud Läti ja Leedut mingiks vastaseks, vaid põhjendasime alati, et lätlased on pööraselt õnne, kuna leedulased olevat meist kindlasti klass madalamad. Mäletan hästi ühe jalgpalliliidu tegelase ütelist pärast ühte maavõistlust Leeduga, kus meie meeskond koju tuli võiduga 5:0. „Kas maksab üldse tulevikus korraldada Leeduga maavõistlusi, sealt ei ole ju meil midagi õppida ja suured võidud demoraliseerivad mängijaid.“

Nüüd on aga ajad tunduvalt halvenenud, mitte ainult Läti, vaid ka Leedu tahab näidata ilmset paremust.

Balti turniiril, mille algataja oli Eesti, tulime kolmandale kohale, kaotades Lätile, nii ka Leedule. Sügisene revansh Leeduga tõi meile suure kaotuse 4:0. Need on tagajärjed, mis iseenesest juba räägivad meie jalgpalli langusest.

Seltsidevahelised võistlused välismeeskondadega ei näita bilanssi meie kasuks.

Loomulikult tekib küsimus, kus peitub viga ja kas on võimalik siin parandusi tuua?

Siin ei saa süüdistada üksikuid tegelasi, mängijaid, vaid süüdi on meie süsteem, mitte tõsiselt olukorra hindamine ja tammumine ühel kohal.

Kui leedulased ja lätlased leiavad võimalusi panna üksikute elukutseliste välismeeskondade vastu oma rahvusmeeskondi, kus mängijad saavad tarvilisi kogemusi ja lihvi, miks ei või meie siis seda teha?

Meil aga katsuvad seltsid hankida omale rohkem välismänge, tihti rahvusmeeskonna treeningud jäävad

kui ei ole survet vastaselt. Sellepärast lähaksin meeleldi Ameerikasse. Sellekohased plaanid on mul ammust. Usun, et seal siseradadel tänu oma liikuvusele ja kergusele palju paremaid tagajärgi saavutada võim kui vabas õhus. Ka võiks sellega mu stiil võita.

On arvatud, et kui võimalus antakse valida, ma meelsamini tennismängija oleksin. Olen küll vaimustatud ja mitte kõige halvem tennismängija, kuid sellele vaatamata pakub jooksmine mulle kõige enam rahuldust. Olen end sellele spordile pühendanud lapsepõlvest ning miski ei vaimusta mind nii kui pingutus ja raskused, mis nad mult nõudnud.“

pidamata, sest seltsidel on jälle ees mängud ja nii kujuneb, et rahvusmeeskonna moodustamine on nagu teise järgu tähtsusega küsimus. Need välismeeskondadega mängud ei jäta ka tihti mingisuguseid ülejääke seltsi kassale, kuna riisiko meeskondade toomiseks on liigagi suur. Nii näiteks 1930. a. elukutseliste meeskondade sissevedu on Eesti jalgpallile läinud maksma Kr. 12.000. Peab aga tähendama, et välismeeskonnad elavad siin väga tagasihoidlikult, katsudes välja anda oma ülalpidamiseks minimaalseid summe ja viies välja suurema osa saadud rahast. Ja kas on need mängud annud positiivseid resultate? Need meeskonnad, kelle reisi lõpusiht on pea alati Tallinn, ilmuvad siia väsinuna, näitavad halba mängu, mängivad ainult, et oma honorari saada kätte, nendelt ei ole meil midagi õppida.

Elukutseliste välismeeskondade asemel võiks hankida rohkem mängu meie naaberriigega, nagu, Soome, Rootsi, Läti; nende meeskondade sõidukulud on märksa vähemad ja jätavad ka paremaid ülejääke kassadele.

Elukutseliste välismeeskondade sisseveos tuleks jalgpalli liidul panna maksma kindlam kontroll; elukutselisi välismeeskondi võib tuua sisse ainult igakordse liidu loaga, kusjuures liidule peab olema seltsi poolt esitatud lepingu ära kiri, kus näha oleks, millise honorari eest välismeeskond siin mängib. Liidul on täieline veto õigus meeskondade sisseveol. Kui liit leiab, et tingimused on ebasoodsad ehk välismeeskond ei oma head klassi ja nime — siis tuleb kindel veto maksma panna. Pealegi välismeeskondade siireisid ei tohi takistuseks olla rahvusmeeskonna ettevalmistusel järgnevateks maavõistlusteks.

1930. aastal on külastanud Tallinnat ligi kümme välismeeskonda nelja kuu jooksul, see on keskmiselt 5 mängu kuus. Küllalt aga oleks 3-est mängust kuus. Pealeselle oleks vajalik iga kuu oma seltsidevahelisi võistlusi korraldada, mis rohkem huvi oma jalgpalli vastu tõstab. Hooajal on meil pidada vähemalt 5—6 maavõistlust. Täiesti normaalne oleks, et iga maavõistluse eel rahvusmeeskonda kuuluvad mängijad saaksid vähemalt üks nädal puhata. Nüüd aga tihti pühkub piirdub ainult 2—3 päevaga. Arusaadav, et sarnaselt kurnatud meeskond ei suuda võistlustel oma maksimumi panna välja, mäng muutub nagu sunduslikuks ja loomulikult kaotus on paratamatu. Osa meie rahvusmeeskonna mängijaid mängib rahvusmeeskonnas mitte mängu enese pärast, vaid et tõsta rahvusmeeskonnas mängitud mängude arvu. Rahvusmeeskonda tuleks paigutada nooremaid mängijaid, kellel tuld, tahet ja ennastohverdämist rohkem. Üksteist hinge ga, kuid tehniliselt nõrgemat mängijat võivad rohkem teha, kui 11 hingetut, kuigi tehniliselt head män-

gijat. Rahvusmeeskonna moodustamisel tuleks ka kindlama käega talitada. Rahvusmeeskonna moodustamine peaks jääma ikkagi kolmeliikmelise tehnilise komisjoni kätte, kes oleks täiesti rippumatu liidu juhatuselt. Tema otsused oleksid muutumatud. Kui üks rahvusmeeskonna mängijaist avaldab oma erisoove, tuleb

Danusia Schielowna, keda tuleb pidada noorimaks suusatajaks. Alates noorest east loodab ta tulevikus silmapaistvaid tagajärgi kätte saada.

A. Mändvere.

Eesti Spordi Keskliidu esindajatekogu oli koos.

Rahulik ja töökas koosolek.

Pühapäeval, 19. aprillil oli Sportbüroo ruumes Eesti Spordi Keskliidu esindajatekogu aasta-peakoosolek, koosoleku avas abiesimees B. Abrams. Koosoleku juhatajaks valiti A. Silber, sekretäriks Nõmmik. Eelmistel aastatel olid kõik liidud esindatud täiearvuliselt, kuid seekord oli 25 esindajaist kohal ainult 18. Tegevuse aruande kannab ette sekretär A. Mändvere kolmes osas: sportbüroo, staadion ja Spordileht. Sportbüroos on kokkuhoidmine võetud nii palkade, kuid ka tööjaotuses. Töö on lihtsustatud, mis võimaldab sportbüroo ametnikkudele otstarbekohasemalt ja paremini tööd teha. Staadion on alati annud puudujääke, sest staadioni valitsemine ja korrashoid nõuavad suuri summe, kuna sissetulekud on ainult võistluste protsendina, mis määratud staadioni kasutamise eest.

Keskliidul on kavatsus luua staadioni valitsemiseks sihtasutus, kuhu kuuluksid Tallinna linn, kaitseväge, kaitseliit, politsei, keskkliit, sihtkapitali valitsus, sihtasutuse ülesandeks oleks juba leida summe staadioni ülalpidamiseks. See kava leidis esindajate heakskiitmist, sest tegelikult kasutavad ju staadioni kõik tähendatud asutused; pealegi staadionil on üleriikline tähtsus. Praegu aga on staadioni valitsemine liig kulukaks ettevõtteks keskliidule. Spordileht on meil ainukeseks spetsiaal sport-häälekandjaks, kuid toetuseta tema läbi pole kunagi saanud. Eelmiste aastatega võrreldes on küll puudujääk peaaegu 50 prots. kahanenud, kuid eelarve tasakaalustamiseks toetusteta läbi ikka ei saa. Esindajad leidsid, et iga sport-orga-

tema meeskonnast jätta välja ja asemele läheb teine. Korrupsioon meeskonnas peab täiesti kaduma. Ainult siis on rahvusmeeskond hea, kui seal mängivad 11 eestlast, unustades oma kuuluvust seltsi. Pealegi tuleks võimaldada rahvusmeeskonnale tugevamaid mängu. Näiteks, mõne tugeva välismeeskonna küllastamisele tuleks üks mäng ilmingimata anda rahvusmeeskonnale. Pealegi aineliselt tooks sarnane võistlus ka paremat kassat. Seltside omavahelised mängud peaks muutuma tihedamaks. Kevadel peaks olema karikavõistlused, suvel üksikute seltsidevahelised kohtamised ja sügisel esivõistlused krooniks lõppevale hooajale. Kui meie seltsid hooajal kolm-neli korda kohtavad, see ei ole sugugi palju. Noorte juurevool viimastel aastatel on tunduvalt kahanenud. Uute mängijate juurdeõmbamiseks ja kasvatamiseks tuleks elulisemaid abinõusid leida. Noortele tuleb anda rohkem võistlusi, mis neid ergutaks paremaks saamiseks. Iga suurvõistluse eel võiks olla B meeskondade võistlus, see eriline kulu ei nõua, kuid võimaldab noortele näidata võimeid pealtvaatajate ees.

Provintsi jalgpalliklassi tõstmiseks peaks liiduklassi seltsid tihemini võtma ette sõite provintsi. Nüüd, kus uus raudtee tariif võimaldab 30% hinnaalandusega sõitmist, peaks provintsi kontakt tihem olema.

Jalgpalliliit peab tõsisemalt võtma kaalumisele meie jalgpalliklassi tõstmise küsimust. Kui liidu juhatus ei suuda neid uuendusi viia läbi omal initsiatiivil, siis kutsutagu kokku asemikkude kogu, kelle sanktsioon usun kindlasti minu poolt ettetoodud uuenduste läbiviimiseks ei jää tulemata.

nisatsioonile tuleks sunduslikuks teha Spordilehe tellimine ja kõik ametlikud teadaanded seltsidele avaldada ainult lehe kaudu. Seega oleks seltside ja lehe vahel täieline kontakt. Peale ülaltähendatud ülesandeid on keskkliit pidanud pikemaid läbi-rääkimisi kehakultuuri sihtkapitali valitsusega töö jaotamise ja ühtlustamise mõttes. Nüüd on töö tulemusena kindel kava töötatud välja ja üksikasjaliselt näidatud mõlemate asutuse juhtsuunad ja töö. Nii jääks tulevikus keskkliidu hoolde kursuste korraldamine ränd-instruktorite kaudu, sport-propaganda, organiseerimistöö jne.

Belarved kandis ette laekahoidja R. Saulman. Belarvede juures sõna võeti vähe, sest elarvede olid seatud kokku eelmiste aastate kogumuste põhjal. Aruanded ja elarved võeti vastu.

Nõukogusse valiti:

Petseri — Kallas (endine),
Võru — Dr. Kolon (endine),
Valk — major Hiiop (uus),
Viljandi — Mager (uus),
Pärnu — Tamm (endine),
Tartu — Martin (endine),
Järva — Veem (endine),
Saaremaa — Haiko (endine),
Viru — Sirotkin (endine),
Harju — major Saar (uus)
Lääne — major Tõnso (endine).
Juhatusse valiti väljalangenud tennisliidu esindaja Hiiop tagasi. Teised väljalangenud Abrams ja Visman valiti tagasi.

Revisjoni-komisjoni valiti: Ruto-põld, Toomas ja Tshutshelov, keskkliidu arstiks Dr. A. Rõmmer. Koosolek, mis kestis 2½ tundi, oli kõigiti rahulik ja asjalik.

Ungari-Shveits 6:2 (2:2).

Budapestis peeti Ungari-Shveitsi maavõistlust jalgpallis 25.000 pealtvaataja juuresolekul. Shveitslased läksid naabritele külla keskmiste lootustega mängida viiki või isegi võita. Kuid saatus tahtis teisiti, nagu ütlevad shveitslased. Neid jälginud alaline ebaõnn. Juba mängu algul pörutavad ungarlased esimest korda palli vastaste võrku. Siis viigistavad shveitslased ja asuvad 2:1 juhtimisele. Poolajaks on aga seis juba 2:2.

Teine poolaeg läheb tasavägiselt.

72. min. ei juutu midagi erakorralist. Siis on aga seis 3:2 Ungari kasuks. 80. min. tuleb 4:2 ja 81. min. 5:2. Mäng näib lõppevat, kuna käes on viimane minut. Siis aga pörutavad ungarlased palli uuesti võrku ja lõpetavad 6:2 juures mängu.

Shveitsi jalgpalli rahvusmeeskond on viimastel aegadel järjekindlalt lüüa saanud. Seisukord teeb liidu juhtidele tõsist peavalu ja muret. Kuid vaatamata pikemate kaalumiste peale pole seni suudetud midagi põhipanevat välja mõelda, et mängijate võimeid ja tasapinda tõsta.

— Saksa-Inglise maavõistlus maahockeyes peetuna Hamburgis lõppes 1:1.

Prantslased Borotra ja Bousus tulid paarismängus Ameerika meistriks, finaalis lüües Landry ja Sutterit 7:5, 6:4, 5:7 ja 6:3. Üksikmängus Borotra tuli meistriks, võites Berkley Belli 6:1, 3:6, 6:4, 3:6, 6:4.

30.000 pealtvaatajat oli Valencia areenil Euroopa meistri-võistlusel Pistulla ja hispaanlase Martine de Alfara vahel. 15. ringi järele kuulutati sakslane punktidega võitjaks.

Saksamaa võistleb Prennita.

Davis-cupi võistlusteks paneb Saksamaa enda värve kaitsma Nourney, Dessarti, Bussi, Kuhlmanni ja Landmanni. Nimekirjast on välja jäänud parim Saksa tennismängija Daniel Prenn, kes tennisliidu abiesimehe dr. Weberi poolt mängimisest kõrvaldatud. Prennil oli läinud aastal konflikt ühe spordiriistade vabrikuga, mille järele tekkis kaebus Prenni kohta elukutseliseks tunnistamiseks. Uurimiste järele Prenn mõisteti õigeks. Vabriku poolt alustati aga protsessi Prenni vastu laimamise pärast. Kohus mõistis Prenni süüdi. Viimane kaebas edasi. Teises astmes ei ole otsust veel tehtud. Vahepeal aga nõudis liidu esimehe kohustetäitja dr. Weber, et Prenn edasikaebusest loobuks. Et ta aga seda ei teinud, siis abiesimees kõrvaldas Prenni mängimisest. Kuna otsus isesugune on, siis ei saa ka edasikaebust olla otsusele ning distsiplinaarkomisjon ei saa seda revideerimisele võtta. Seisukord on sakslaste peres suurt pahameele tormi sünnitanud.

Tshiile pooldab Berliini.

Mais astub Barcelonas kokku rahvusvaheline olümpia komitee, et määrata kindlaks 1936. a. olümpiamängude asukohta. Teiste riikide hulgas on ka Tshiile komitee otsustanud toetada Berliini kandidatuuri, mitte aga Barcelonat ega Rooma, kes samuti võistluste korraldamist endale soovivad.

Martha Norelius loodab tütre peale. . .

Ilmarekordi omanik Martha Norelius kavatses loobuda spordist. Ta abiellus hiljuti Kanadaga sõudja Joe Wrightiga. Ta kasvatab oma 3-kuust tütart Dianat, kellest ta tulevikus loodab näha väarikat järeltulijat endale.

Saksa spordiseltsid raskustes.

Berlinis asuv Schöneberger Kickers jalgpalliselts on sattunud ülepääsemata raskustesse, mille tõttu seltsi kohta konkurss välja on kuulutatud. Lähemal peakoosolekul tehakse ettepanek seltsi likvideerida. Seltsi kohustused tõusevad 24.000 margale. „F. C. Kickers 1900 Berlin“ asutati 1923. a. nelja seltsi — Hubertus, Elf, Sportlust ja Borussia — poolt. Seltsi võimed kasvasid järjest ja 1927. a. oli ta ringkonna meistri-võistluste finalist. Seltsi spordivälja suurendamine tõi endaga kaasa võlad, mis tänapäeval 24.000 margale tõusevad. Läinud aastal tehti katsed raskustest pääseda. Heideti nurka kaetud professionaalsim ning mindi üle tõsisele amatöörismile. See samm andis lõpuhoo. Seitse parimat mängijat lahkusid ja sellega langesid ka seltsi võimed ja sissetulekud.

Alles hiljuti võlgade pärast sulgesid A. S. Nürnberg ja Titania Stettin omad ukSED. Nüüd tuli Kickers. Järgmisena oodatakse pankrotti jäävat Tasmaniat ja Norden-Nordwesti. Viimane külastas ka Tallinnat 8 aasta eest.

„SPORDILEHE“

järgmine number ilmub 8. mail.

220:22.

Manitoba ülikooli võistlusreis läbi Euroopa.

Kanada on vastuvaidlemata parim maa jäähockeyes. Seal ei ole temal aastate jooksul vastast leidunud. Ilmameistrivõistlustele ei pruugi ta saata koondust, vaid jätkub parima meeskonna võimetest, et kõik vastased kapituleeriks ja Kanada lipp kõrgel võiks lehvida. Pole ka arvata, et lähem. aastat mõni riik jäähockeyes niivõrt areneda suudaks, et võimalik oleks Kanada mahatõukamine meistri pjestaalilt. Vahekord võib küll muutuda tasavägisemaks, kuid võitjaid mujalt otsida oleks asjata.

Käesoleval aastal Kanada liit usaldas rahvusvärvide kaitsmise Manitoba ülikooli meeskonnale, kes ülesande edukalt täitis. Meeskond viibis 2 kuud Euroopas, sooritas siin 38 võistlust, millest ainult 2 viigiga lõppesid. Sõprusvõistluste vaheajal viibis meeskond Poolamaal Krynica, pidas seal 6 võistlust ja tuli ilmameistriks. Neil võistlustel oli tublimaks vastaseks Rootsi rahvusmeeskond, kellega mäng lõppes väravateta. Peale meistri-võistlusi tegi Manitoba meeskond ringreisi läbi Tšehhoslovakkia, Shveitsi, Itaalia, Saksa ja Inglismaa. Enne Krynica mängiti Saksamaal, Austrias, Tšehhoslovakkias ja Shveitsis.

Peale Rootsi rahvusmeeskonna oli kanadalastele kõvemaks vastaseks Praha Tennisklubi, kes samuti mängu väravateta lõpetas.

Ilmameistri turnee tagajärg 38 mängu järele oli 220:22.

- Üksikud mängud võideti:
- Berliner Schlittschuhclub 5:1.
- Saksa koondus 7:1.
- Euroopa koondus 4:0.
- Praha Lawn Tennis Club 2:0.
- Praha Lawn Tennis Club 0:0.
- Viini Eislaufverein 6:1.
- Viini koondus 4:0.
- Sportclub Riessensee 3:1.
- Davosi koondus 4:0.
- Davos I 2:1.
- Ilmameistrivõistlused Krynicas:
- Prantsuse 9:0.
- Tšehhoslovakkia 2:0.
- Poola 3:0.
- Rootsi 0:0.
- Austria 8:0.
- Ameerika ühendriigid 2:0.
- Turneel peale ilmameistrivõistlusi:
- Troppau 7:0.
- Praha Lawn Tennis Club 3:1.
- Tšehhoslovakkia koondus 4:0.
- Zürichi koondus 14:2.
- Shveitsi koondus 3:0.
- Davos I koondus 5:2.
- Davos I koondus 8:1.
- Davos III koondus 10:1.
- Arosa koondus 5:0.
- Milaano koondus 10:0.
- Berliini Schlittschuhclub 8:1.
- Riessensee 16:0.
- Praha Lawn Tennis Club 2:1.
- Oxfordi ülikool 4:0.
- Inglise koondus 7:0.
- Golders Green 3:1.
- Inglise koondus 3:2.
- Shoti koondus 11:1.

Hädaohtlik silmapilk rugby mängus maavõistlusel Ingismaa ja Prantsusmaa vahel.

Konopacka jätkab võistlemist.

Maailma parim naiskettehitaja poolakas Konopacka, kes abiellus ministriga ja möödu-

nud suvel ei startinud, kavatses eeloleval hooajal uuesti väljale tulla. Nii loodab ta rohkearvulise kaasmaalaste esitusega sõita Florenzi, kus mais peetakse kenaduse olümpiaadi.

Ameerikas harrastatakse väga edukalt vabamaadlust. See pole sugugi kerge ala ja ühe harjutustunni võtet näeme pildil.

Veesport 1930. a.

Järgnevate ridadega tuletame meele, mis on suudetud teha 1930. a. jooksul veesportis.

Kuna enamjagu spordiharusid igal aastal vastaval hooajal kindla aja tegutseda võivad ja nende edu või mitteedu nende alade harrastajast endast täiel määral oleneb, ei saa veesporti kohta seda nõuet laiendada.

Meil, kus ujumiseks talibasseinid puuduvad, võib veesport areneda ainult suvel ja ka ainult sel määral, kuidas emake loodus meile oma soojust ja ilusat ilma annab. Kergetõustik ja jalgpall võivad ka võrdlemisi külma ja vihmarohkel suvel areneda, kuna veesport selle vastu ikka ja alati sooja suve tahab.

Läinud aasta suvi oli selles mõttes õige sobiv. Juba juuni kuu algul võisid veesportlased oma treeningut alata vees ja see kestis vahepeal kuni septembri keskpaigani, seega tublisti kolm kuud. Nõnda võib läinud aasta veesporti hooaja kestvust rahuldavaks pidada ja nagu allpool näeme, on veesportlased seda hüve ära kasutanud ja omi võimeid tublisti arendanud. — Eesti ujumise rekordide tabelit silmitsedes, võib tähele panna, et tabeli on vallutanud

uued nimed,

kelle nimel seisavad uued rekordid ja nii põhjalikult, et mõni endine suurus, kelle nime olime harjunud korduvalt tabelis nägema, hoopis kõrvale on jäänud. See asjaolu annab meile põhjust tuleviku rahuldustundega vaadata ja tohiks kindlustuseks olla, et meie veesport on tõusu teel. Piitlikult kinnitab seda läinud aastal purustatud E. rekordide arv — 18, nii mees, kui ka naiste ujumise aladelt. Teisest küljest ei saa märkimata jätta, et osa meie provintsi, kellel veesporti arendamiseks kuldsed võimalused looduse poolt antud, veesportlasele tarvilist tähelepanu ei pööra ja mõne aasta eest hooga algatud tegevuse sellel alal kas hoopis seisu on jätnud või niivõrd leige asja vastu on, et nimetamisväärne tagajärgi saavutanud ei ole. Üldiselt on meie tippsaavutused võrreldes ilmarekordidega veesporti kõigil aladel kaunis nigelad ja eriti veel vaba stiilis ujumises. Mõeldunud hooajal on seda vahet tunduvalt vähendatud, kuid ees seisab veel väga palju tööd, et jõuda rahvusvahelise tasapinnani.

Üksikalade juures näeme järgmist edenemist.

25 mtr. vabaujumine

ei ole distantsi lühiduse tõttu suurematel võistlustel kavades olnud ja seepärast ei ole meie paremad selle alal katseid teinud ja ei saa ka võrdlusi teha endiste aastatega.

50 mtr. vabaujumine,

mida küll rahvusvahelistel võistlustel ja ka meil esivõistlustel üldklassis ei tarvitata, on siiski sagedasti võistluste kavades ja võrdlus ei oleks huvita.

Mehed:	Tobro	30,4 sek.
	Kangro	32,0 "
	Bachtejev	32,1 "
	Janson	32,4 "
	Pärli	32,5 "
	Tamm	33,1 "
	Toppi	33,7 "
	Valvur	34,0 "
	Parveots	34,6 "
	Mötlik	35,3 "

E. rek. 31,7 sek.; 1930. a. 10 parema keskmine 33,0 sek. ja 1929. a. — 35,3 sek.

Naistele:	Taschkin	40,2 sek.
	Pärli	40,4 "
	Raudsepp	42,0 "
	Kangro	45,0 "
	Martén	45,2 "
	Verlin	47,8 "
	Rosenholm	48,7 "
	Soovik	48,7 "
	Herm	49,8 "
	Reiter	50,2 "

E. rek. 36,4 sek. 1930. a. Keskmine 45,8 — 1929. a. — 52,7 sek.

50 m. ujumise tagajärgi ei saa, kahjuks, täpselt võtta, kuna seda on ujutud mitmesugustes tingimustes. Näitena võiks tuua Taschkini ja Pärli tagajärgi ujumises Tartus ja Tallinnas.

T. tagajärg Tartus 40,2 sek. ja Tallinnas esivõistlustel 47,5 sek. Pärli vastavalt 40,4 sek. ja 49,9. Tuleb see sellest, et Tartus ujutakse 50 m. alla veevoolu, Tallinnas (Pirital) aga vastu voolu. Ka E. rekord — 36,4 sek. — on segane.

100 mtr. vabaujumine,

mis on haaravamaid võistluskavas. Läinud hooaeg on siia toonud terve rea uusi nimesid. Tippsaavutus meeste klassis ei küüni küll mitte eelmise aastani, selle vastu on aga üldine tasapind tõusnud.

Mehed:	Mötlik	1.15.3 sek.
	Pärli	1.16.3 "
	Pokats	1.17.7 "
	Bachtejev	1.20.0 "
	Nõmmik	1.23.9 "
	Kangro	1.24.8 "
	Tamm	1.25.4 "
	Kolk	1.26.9 "
	Reinhold	1.29.2 "
	Tanvald	1.32.0 "

E. rek. 1.12.4 — 1930. a. keskmine 1.21.3 ja 1929. — 1.26.3.

Naised:

Verlin	1.40.1 sek. (uus rek.)
Krimm	1.42.5 "
Taschkin	1.44.0 "
Soovik	1.49.2 "
Iepuu	1.50.3 "
Tõnisson	1.50.6 "
Rezold	1.55.3 "
Kangro	1.59.0 "
Kukk	2.00.0 "

End. E. rek. 1.43.2; 1930. a. keskmine 1.50.1.

Eelmisel aastal on seda maad ujunud ainult neli ja näitasid aegu:

Pääsuke	1.47.6
Laubach	1.48.0
Laubach	1.48.2
Schefer	1.55.0

Ujujaid on tulnud juure ja tänavuse kolme esimese ajad on tunduvalt paranenud.

Max Schmeling vangistatud.

Kuidas ilmameistrivõistluseks reklaami tehakse.

12. juunil peavad ilmameistrivõistlusele poksimiseks kohtama Max Schmeling ja Young Stribling. Valitud kohaks on Chicago. Juba nüüd hakatakse selleks sündmuseks „omapärast“ reklaami tegema.

Schmeling viibib Summitis, mis ta valinud oma treeningukohaks. Lähemal ajal võtab ta ette propagandareise Lõuna-Ameerikas. Praeguses asukohas tulnud tema juure advokaadibüroo ametnik, et temale ühte kohtuotsust teatavaks teha. Suurpoksija aga võtnud mehe vastu ebaviisakate sõnadega ning lõpuks visanud külalise lihtsalt uksest välja. Väljavisatu isa alustas protsessi ning nõuab Schmelingilt 30.000 dollarit kahjutasu. Kuni küsimuse otsustamiseni lasti Schmeling 10.000 dollari kautsjoni vastu vabaks.

Seda vahejuhtumist peetakse lihtsalt reklaamvõtteks, et oleks aga põhjust Schmelingist kõnelda ja tema olemasolu kodanikkudele meele tuletada.

Sharkey-Schmelingi kohtamise eel olid kõmunumbrite sünnitajaks manageride nõudmised üksteise vastu. Nüüd on siis juba kangemaid „trikke“ tarvitu-sele võetud.

Viljandi spordilootus — noored.

Õnnestunud suusahooaeg. — Sisevõistlused hoos. Suvel poiste võistlused.

Aastast aastasse kestev saamatus Viljandi vanema sportlasgeneratsiooni seas ei näi niipea lõppevat. Huvipuudus spordi vastu laiemas hulgas on liiga märgatav — ainult salk aktiivsemaid spordimehi katsuvad eeloleval suvel spordiasja võimalikult parandada. Pearõhk on pandud aga noortele. Talvel tegutsesidki suuremalt osalt ainult noored; korraldati rida jääpallivõistlusi, milleni vanad pole veel jõudnud. Iseäranis hoogu läks suusatamine, milleks tublit propagandat tegid eriti ülemaailmsed suusavõistlused. Iga poisi peamure oli:

Meins Kiil, Vils Miedeberg, Bert Luther, Läänemaa kõvemad suusamehed.

suusad. Viimased hooaja võistlused suusatamises peeti poiste spordiselts „Ülo“ ja maak. gümn. spordiringi poolt. „Ülo“ parem oli A. Roots, kes 3 km. murdmaa kattis 17,12 min. 1 km. A. Roots — 5,10 m. 10-aastaste kl. võitis E. Ilves 1 km. 7,15 min.

Maagümnaasiumi meistriks tuli A. kl. (üle 16 a.) 5 km. spordipoiste suusameister L. Taar 25,23 min. B kl. (alla 16 a.) 3 km. võitis Soorm — 16,05 min.

Hoos on praegu sise- ja kergetõustiku võistlused koolide spordiüh. korraldusel. Maak. gümn. võistlusel saavutati tagajärgi: A kl. (üle 16 a.) hta kaugus — Kadase 2,85 m., hta kolmik — õunap 8,29 m., hta kõrgus — Pau 1,23 m. B kl. (alla 16 a.) hta haugush. — Kiitt 2,41 m., hta kolmik — Jürisson 7,30 m.

Linnagümni. sisevõistlustel saavutati: A kl. (üle 15 a.) hta kaugush. Keskküla — 2,75 m. Hta kolmikhüpe Lutt — 7,92 m. B kl. hta kolmik — Ots — 6,21 m.

27. märtsil peeti Vilj. Tennis- ja Veespordi-Klubi Poiste Spordiliidu koosolek, kus peamiselt arutati suvise suurte spordipäevade korraldamist. Selleks leiti kõige sobivam aeg — augustikuu algus. Et võistlejatele tilledamat konkurentsi võimaldada, selleks jaotatakse võistlejad 4 klassi. Kavassee võeti: A ja B kl. 4 jooksu, 3 hüpet ja 3 heidet, ning ühine kolmikhüpe. C kl. 3 jooksu, 2 hüpet, 1 heide. Peale selle jalgpall. Võistlusmängud kestaks 3 päeva, avamisvõistlustena peetakse arvatavasti sõude- ja ujumisvõistlused järvel. Osa võtta on lubanud ka teiste maakondade noored sportlased rohkel arvul.

Haapsalu viimaseid talisündmusi.

E. Joll hakkab nahkuulile „hinge“ sisse puhuma.

Peale rahuldavat Viljandi sõitu ei jäänud Haapsalu suusatajad käed rüppes ootama päikest ja kevadet, vaid hoogsamalt liikusid suusamehed ringi, andes edasi üksteisele Viljandist saadud kogemusi ja õpingut ning harutades läbi Viljandis nähtut-tehtut.

Märtsi algul peetud koolinoorsoo suusavõistlused näitasid, varem peetud võistlustele lisaks juba ilmekalt Haapsalu kaunis head suusaspordi tasemet.

Võisteldi A, B ja noorte klassis, võistlusmaa kõigil 3 klm. Osavõitjaid 20 ümber.

Pinevam võistlus oli A kl. Viljandis edukalt esinenud A. Lutheri (gümn.) ja P. Miedebergi (sem.) vahel, kes teistest võistlejast nii tehniliselt kui ka võimeilt tublisti paremad. Võitis Ph. Miedeberg 13:43, Luther 13:58, E. Preimann 14, 47 m.

B. klassis võitis Suurküla 15:09. Ta

on lootustandvamaid poisse nooremate suusatajate peres.

Noorte — kuni 15 a. — poiste klassis oli eriti tubli Haapsalu „vana“ sportlane A. Espenbergi noorem veli, Oskar Espenberg, kes oma klassis võitis 15:48.

Märtsi keskpaigas s. s. „Läänemaa“ 10 klm. suusavõistluse, sula ilmaga, võitis konkurentsitult Meinh. Kiil — 49:48, A. Johanson 54:34.

Kuu aja eest alustas tööd ka „Läänemaa“ meesvõimlemisgrupp, võimlemisõp. H. Rosenbergi juhatusel, et end igakülgselt ette valmistada eeloleva suve tapelusteks, milliseid „Läänemaa“ hooaja kava küllaldaselt ette näeb.

Muuseas mitmekordne jalgpalli intermatsionaal E. Joll asub nüüd Haapsalus kohaliku lehe „Läänemaa“ toimetajana; talt on kindel lubadus Haapsalus „nahksele kuulile“ jalad alla ja hinge sisse panna. M. K.

Argentiina vaatab nukralt tulevikku.

Los Angelesi jaoks pole väarikaid mehi.

(Meie Lõuna-Ameerika kirjasaatjalt).

Argentiina spordijuhid on ärevil. Nukralt vaatavad nad lähemasse tulevikku. Nagu mujalgi, tehakse ka siin kibedaid ettevalmistusi Los Angelesi mängude vastu.

Kuid siinsete spordisaavutuste üle ei saa kiidelda. Eriliselt silmatorkavaid tulemusi pole saavutatud. Läinud aasta lõpul peetud kergetõustiku esivõistlustel ei suudetud purustada ühtegi rekordi. Spordijuhid kaaluvad tõsiselt küsimust, kas maksab kergetõustiklasi saata Los Angelesi mängudele. Kui kaugust hüpatakse veidi üle 7 mt., teivas üle 3,50 mt., kuuli tõugatakse 14 mt., ketast 40 mt., oda pisut üle 50 mt. ja kõrgust hüpatakse 185, ei saagi juttu olla kohtadest rahvaste hulgas, kelle saavutused äh-

vardavad ilmarekorde. Parimad on lühikeste maade jooksjad, kuna 100 mt. näidatakse alla 11 sek. ja 200 mt. 22,5 sek.

Ujumises on noori juure tulnud. Uued jõud on purustanud mõnegi Lõuna-Ameerika rekordi.

Tublid ollakse tennisel. Mineval aastal rahvusvahelistel võistlustel oli Lilly Alvarezil palju puremist, kuni võitu sai argentiinlannadest.

Jalgpall on nende hiilgeala ja seal suudavad nad palju pakkuda.

Kuidas lõplikult olümpia-mängudest osavõtt kujuneb, pole veel selgunud. Korraldatakse veel võistlusi ja oodatakse tulemusi. On veel aasta aega ja sellega võib mõnigi üllatus juhtuda. R. P.

Spordist ÜENÜ-s 1930. a.

Kitsas ülevaade kergejõustikust.

ÜENÜ-st (Ülemaalisest Eesti Noorsoo Ühendusest) kui sportlikust organisatsioonist kõneldakse õieti alates 1929. aastast, millal ÜENÜ teatavasti mõjutas sportpoliitilist laine-tust. Samal aastal ÜENÜ sai 10-ne aastaseks ja on sportlik tegevus ÜENÜ-s sama vana. Seni teotseid ÜENÜ osakonnad spordi alal omaette. Viimastel aastatel teeb organi-seerimistööd ÜENÜ spordi keskoim-kond. ÜENÜ kui ülemaaline organi-satsioon moodustub iseseisvaist osa-kondadest, milliseid praegu kogu Eestis on 194. Osakondades tegevus sünnib eriharudes, nagu on laulu, näite, põllumajanduse, käsitöö, kir-janduse, spordi jne. harusid. Igal harul on oma juhtiv toimekond, mil-lised kõik alluvad osakonna juhatu-sele. Osakondade esindajaist moodustub esindajatekogu, kes valib kogu ÜENÜ-t juhtiva keskjuhatusse. Viimase juures töötab ka spordikesk-toimekond.

Peale instrueerimise ja organiseerimise töö spordi keskoimekond registreerib ÜENÜ sportlaste saavuti-si, samal ajal nagu seda teeb Ekra-veliitki. ÜENÜ sportliku taseme arengut pidurdab tunduvalt aine-line kitsikus, mis ei võimalda küllaldaselt spordiabinõusid, korralikke võistlus-välju ja süstemaatilist ettevalmistust. Kõigest hoolimata ÜENÜ noor-soolased püüavad haarata kõiki spor-dialasid ja olukorra kohaselt on ol-nud rahuldavaid tulemusi.

Kergejõustiku taseme

iseloostumistamiseks lubatagu tuua mõningaid saavutisi 1930. aastast.

60 m. jooksus oli parem R. Joller (Tallinna) 7,2; järgmised Jänes 7,3 (Tallinna), Hartman (Nursi) 7,8.

100 m. — Jänes (Tln.) 11,8; Tep-per (Liiguste) 11,8; Nõmmik (Põh-jaka) 11,9; sama tagajärg veel Mals-roosil (Rae) ja Oberil (Aruküla). 10-ne keskmine 11,94.

200 m. — Jänes 24,4; Hindrekus (Simuna) 24,4; Valdman (Simuna) 25,1. Kümne keskmine 25,4.

400 ja 800 m. tagajärgi on regist-reeritud vähe. 800-s Klemmeril (Tal-linna) 2.05,9.

1000 m. — Klemmer (Tln.) 2.44,2; Ehrlich (Liiguste) 2.51,0; Eggert (Nursi) 2.54,1. 10-ne keskmine 3.00,66.

1500 m. — Klemmer 4.18,5; Ehr-lich 4.29,1; Salit (Tallinna) 4.30,4. Kümne keskmine 4.41,52.

3000 m. — Klemmer 9.24,2; Pill (Rõusa) 9.40,6; Siitan (Tori) 9.44,8. 10-ne keskmine 10.10,7.

Kaugush. — Valdman (Simuna) 618, Anton (Valgjärve) 615, Hindre-kus (Simuna) 613. Kümne keskmine 5,96.

Kõrgus — Laas 170, Kuuse 167, Oja 165 (kõik Tallinna), Anton (Valgjärve) 165. 10-ne keskmine 161.

Kolmik — Kokas (Kariru) 13.23; Vaino (Kariru) 13.03; Kuuse (Tln.) 12.96; Anton (Valgjärve) 12.92. Küm-ne keskmine 12.73.

Kuul 5,44 — Annamaa (Valga) 14.78, Künkamees (Aruküla) 14.17, Pals (Tln.) 14.03. Kümne keskmä-ne 13.46.

Kuul 7,25 — Anton (Valgjärve) 12.84, Annamaa (Valga) 12.52, Kün-kamees (Aruküla) 12.06. Kümne keskmine 11,77.

Ketas 1,5 — Karu (Tallinna) 43.09, Oole (Tln.) 41.90, Reineberg (Liiguste) 40.80. Ketas 2 kg. — Anna-maa (Valga) 34.18.

Oda (800) — Thoen (Tln.) 49.60, Erman (Valga) 47.10, Hartman (Nur-si) 46.74. Kümne keskmine 44.01.

Arvestatud on vaid nende saavutis-tega, millised registreeritud ÜENÜ nimel võisteldes, kuna väljaspool ÜENÜ-d on mitmelgi sportlasel pa-remaid tagajärgi. 1930. a. tegutses kokku tulnud andmete järele spordi alal 60 ÜENÜ osakonda, neist on spordiliitudes ainult 12.

Eeloleval suvel korraldab Tartu osakond teised üleriiklikud ÜENÜ võistlused kergejõustikus, kus pare-male osakonnale määratud rändau-hinnale konkureerivad kõigepealt Tallinna ja Valga.

Iseseisva rekordmäärustiku alusel loeb ÜENÜ oma rekordideks järg-misi saavutisi:

60 m.	R. Joller	7,2	1930
100 „	G. Jänes	11,8	1929
200 „	V. Elberg	24,3	1929
400 „	V. Elberg	55,0	1929
800 „	A. Klemmer	2.05,9	1930
1500 „	A. Klemmer	4.15,2	1929
3000 „	A. Klemmer	9.17,5	1929
5000 „	A. Klemmer	16.28,7	1930
4x100	Tallinna osak.	48,2	1930
800+400+200+100	Tl. o.	3.41,3	1930
Kaugus	— Tamm	6 24	1928
Kõrgus	— R. Laas	1.70	1930
Kolmik	— O. Kuika	13.18	1929
Teivas	— R. Anton	300	1930
Kuul (5,44)	— Annamaa	14.78	1930
Kuul (7,25)	— R. Anton	12.84	1930
Ketas (1,5)	— K. Karu	43.09	1930
Ketas (2)	— K. Schleier	36.81	1929
Oda	— E. Thoen	49.60	1930

Naisaladel:			
60 m.	J. Parts	8,4	1930
100 „	T. Kelder	13,2	1930
200 „	B. Jürgenson	23,8	1930
400 „	B. Jürgenson	63,0	1930
800 „	B. Jürgenson	2.29,6	1930
4x60 m.	Tall osak.	32,6	1930
4x100 m.	Tall osak.	54,4	1930
Kaugus	— E. Lemberg	4.82	1930
Kõrgus	— T. Kelder	1.32	1930
Kuul	— A. Melldorf	963	1930
Ketas	— E. Lemberg	27.19	1930
Oda	— J. Parts	26 47	1929

Veeremängu esivõist-lused Tallinnas?

Narvalased ei poolda ettepane-kut pidada võistlusi igauks oma linnas.

Viljandi Veeremängu Klubi lähemal ajal korraldab Viljandi esivõistlused veeremängus. Võistlused korralda-takse kaheminuse süsteemis ja võit-ja omandab Viljandi veeremängu meistri tiitli 1931. a. ja pealeselle veel erilise rinnamärgi: klubi rinna-märk ümbritsetud kullast pärjaga ja aastanumbriga „1931“.

Ettepanek Eesti esivõistlusi korral-dada iga klubi omas linnas ning ai-nult vahekohtunikke vahetada, ei läi-nud läbi, kuna Narva veeremängu mehed olid seliele vastu. Viimased tahtvat nimelt oma vastaseid ka nä-ha. Kuna aga meeskondade saatmine esivõistlustele on võrdlemisi kulukas, siis seega esivõistluste teele on sat-tunud teatav tõke. Arvatakse siiski, et esivõistlusi saab pidada Tallinnas, kuna see asub keskkohal ja seega igal linnal tuleb meeskonna saatmisel kanda peaaegu võrdset kulusid.

Ühe utoopialinna kurbloolisuus.

Viljandi linn, kuhu võimalik soetada ideaalset spordikvartaali, kus aga need võimalused jäetakse absoluutselt kasutamata.

Lõhnav vesi supelonnide ümber ja söötijäänud staadion.

Kui jälgida kodumaa üldist sport-likku arenemist, siis siin-seal ikkagi võib märgata edu. Suuremad ja rida vähemaidki linnu on suutnud soetada võimalaid ja staadione.

Imelikuna tundub, et Viljandi, kus peaaegu 15.000 elanikku, on jäänud maha hoopis kaugale. Kolm aastat tagasi siin suurte propageerimiste ja sportlaste hädakisa peale suudeti asuda staadioni ehitamisele. Vesine maatikku torutati, suve läbi tegid tööd kaitsevälased ja töötud. Lage järve-äärne omas aegamööda korraliku staadioni ilme. Staadion oma asetus-paigaga ähvardas kujuneda kauni-maks kodumaa staadioniks. Millegi-pärast hooga alustatud tööd vaibusid ning läinud sügisel linna karjapida-jad kodanikud tegid staadionil he-na. . . Jooksurajad olid täis kasva-nud rohtu, kord juba püstitatud jalg-pallivärvad lagunemas. Ainult mõt-tes võib sportida uuel staadionil, ku-na tegelikult tuleb leppida kitsa kait-semaleva spordiväljaga, kus rada nii kõva, et juba 3000 meetri juures ja-lad on põrutatud hellaks — pikema-test maadest rääkimata. Võimlat lin-nas ei ole.

Ei maksa loota, et suvel paraneks asi. Ning kui juurde arvame tervis-hoidlikust seisukohast vaadatuna otse kahjulikud supelonnid (võimatult kehvade ujumisonnide ümber haiseb järvevesi linna raiskvetest), siis Vil-jandi spordiolude perspektiiv on vist kehvemaid kui kuskil mujal.

Siin on otse ideaalne võimalus terve spordikvartaali soetamiseks. Juba praegu linna alla on tekkinud tennis-plats, mis viimasel ajal on kaugelki kitsas. Kõrvaldada tuleks järve voo-lavad raiskveed (kava on selleks juba olemas) ja ehitada vähegi korralik hoone ja rand ning hüppetorn. On juba tennisklubi paadisadam. Järv on küllalt avar selleks, et siin teha sõite ka mootorpaatidega ja purjekat-ega, millega nüüd alles aralt katse-tatakse. Ning et asi oleks täielisem, siis linna planeerimiskava järele

staadioni ja Tornimäe vahelt on või-malik ehitada isegi ideaalset autosõi-du teed, mis ühendaks sirgena Tar-tu maanteed Riia maanteega ja või-maldatakse seega autovõidusõitude korraldamist. Kõik need võimalused on koondatud üksteise kõrvale. Ter-vet seda spordiparadiisi raamib har-uldaset ilus loodus, vaade ürgorus asuvale järvele ja rohelistele uppuvale vastaskaldale, mis oivalist vaadet lu-bab piki järve kuni Siniallika mä-gedeni.

Kõik see spordiparadiis seisab söö-dis. Kasvab rohtu isegi poolvalminud staadionil, üksiku tennisplatsi pärast ähvarduvad hooajal tulla päris lahingud ja supelonnide all lõhnab vesi. Vaadeldes linna eelarvet, vaevalt liigutatakse nüüdki siin midagi.

Samal ajal aga linna planeerimis-kavas on juba sindinud uus staadion. Suurejooneline, basseiniiduga ja muu-de modernsustega — Valuoja orgu. See on muidugi paberil, sest paberile võib ehitada isegi pilvelõhkujate-linna.

Linnapea on suur utopist. Kõneleb ja kirjutab Viljandist kui tulevikku kuurordist. Ent kui arenevad lood nii, kui nad on arenenud seni, siis Vil-jandi võib jääda utoopialinnaks igav-est ajast igavesti. Kehakultuuri üld-tasapind läheb järjekindlalt alla ja kuurordilinna ei saa tust kunagi.

A. A.

Helen Madison muutub kiire-maks.

Ameerika ujumistäht Helen Madi-son püsis heas vormis. 220 yardi va-balt ujus ta 2:34,2. Tagajärg on märk-sa parem ilmarekordist, mis on 2:40,6 ja 1926. a. püsis Martha Noreliu-se nimel. Läänud aasta veebruaris ujus Madison seda maad Los Ange-lesis 2:30. Kuid siis ei tunnustatud seda maailmarekordiks, kuna maa-veidi lühemaks osutus.

Eesti rekord selles maas on üle mi-nuti halvem.

Ed. Bergman hüppas Viljandis 21,5 meetrit.

Viljandis on tänavu küllalt hüppe-spordi harrastajaid, iseäranis kooli-noorsugu, saavutades kuni 17-mtr. hüppeid. Peale nende on veel mõned kaitseliitlased, kellel on suurim hu-vi selle ala vastu. Tänavu peale üle-riiklisi suusavõistlusi on saavutanud

mitu korda puhtalt 21,5 meetrit (milline maa on soomlasest kõigest 50 sm. lühem.) Eduard Bergman, Sakala malevast. Seega kõige pikem eesti hüpe suuskadel. Meetri osa on maha jäänud linna gümn. õpil Oskar Veldeman. Üleriiklikudel võist-lustel olid tagajärjed tunduvalt halve-mad: Veldeman 19,5 m. ja Bergman 18,5 mtr. Põhjuseks on „trampliini“ lühemaks tegemine, mis sündis 2—8 tundi enne demonstratsioone.

Bergman on soomlaselt õppinud pea täiesti hüppetehnika (hüpatas jalad koos, kuna enne olid kannis laiali).

A. K.

Ed. Bergman hüppab üleriiklis-tel võistlustel 18,5 mt.

Joovastavad joogid,

uimastavad ained j.n.e. on meie töövoime vaenlased. Ärge laske võimust võtta väsimust ja närvilikkust. Kosutage ennast tassi «Ovo-maltine'ga» eineks.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag» Tallinn: Harju tän. 41 ja Narva mnt. 42 Tartu: Kompanii 1

Dr A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendet ka Teid!

PÄRNU RINGVAADE.

Sindi-Pärnu viik raskejõustikus.

Kergejõustiku sisevõistluste tagajärgi. Murdmaa jooksud algamas. Jalgpallimehed murdmaastikul.

Pärnu viimaseaja spordielu täsedama sündmusena lavastati siinselt spordiliidult Sindi-Pärnu vaheline raskejõustiku võistlus, millise mõtte algatasid -sintlasel paari aasta eest — korraldada üksuste vahelisi matše, mil Sindi valitses Pärnumaa raskejõustikus vahekorras 10:1, kuid siis ei leidnud kavatsus vastuvõttu pärnlasilt. Tänavu jõuti võistlusele ning edaspidi peetakse neid kaks aastat: aprillis Pärnus ja novembris Sindis. Igas kaalus esindab kumbki üksus ühe võistleja.

Tänavune esimene matš andis tulemusena vilgi 6:6.

Tõstmises esines neli pärnlast ja sintlasist vaid Eesti seitsmekordne meister Aleks. Kask ning seega puudus kõigil vastane ja juhtimisele pääsis Pärnu 4:1. Tagajärjed rahuldusid täiesti, head olid Kask, Saal ja Koop ning suuresti üllatas raskekaalus Linnebach, kuna Hailta kannatas terviserikke tõttu. Avaliku saladusena tuleb märkida fakti, et nimetatud viie nimega algab ja lõpeb Pärnumaa tõstjate loetelu!

Tehnilised tulemused:
Sulgkaal: Aleks. Kask, Sindi, 265,5 kg. (sur. kah. 80,0 — reb. kah. 80,5 — tõuk. kah. 105,0).
Kergekaal: H. Saal, Pärnu, 260,0 kg. (75,0 — 75,0 — 110,0).
Keskkaal: S. Haitov, Pärnu, 262,5 kg. (82,5 — 75,0 — 105,0).
Poolraskekaal: H. Koop, Pärnu, 302,5 kg. (87,5 — 95,0 — 120,0).
Raskekaal: Linnebach, Pärnu, 297,5 kg. (85,0 — 87,5 — 120,0).
Väljaspool võistlust tõukas kahega 125,0 kg.

Maadluses esines südilt Sindi, kes momendil suuresti ees on Pärnust maadluspõrdis, kus see pea üldse puudub. Sindi oli toonud matile oma „vana kaardiväe“ ühes värskete lahavate noortega, kuna pärnlasist rahuldus vaid üks — kergekaalus Murd, kes seljatas hoogsa matši järel nupuvõitset 7:30 min. Eesti kõrbeskaalumeistri Jürksoni; heitlus oli päeva parim. Murd on kindel tulevikumees. Sintlasist ei saanud võitjaid kuigi palju näha maadlemas, kuna vastased langesid kõik kiiresti, välja arvatud raskekaalu matši Koljati ja Taaveti vahel, kus paarkümme kilo raskem pärlane poolraskekaalumehe Puselt seljatati. Maadluse võitis Sindi 5:2.

Maadluse tehnilised tulemused:
Kõrbeskaalus võitis Sindi Mitt vastase puududes.
Sulgkaalus võitja Sindi Nõmm, kes seljatas Pulki 2:36 min.
Kergekaalus seljatas Pärnu Murd Jürksoni 7:30 min.
Kergekeskkaalus võitis Pärnu Eberg Joh. Adamsoni 10:55 min.
Keskkaalus kulutas Sindi Aug. Adamson Pain'i seljatomiseks vaid 22 sek!

Poolraskekaalus tõi punkti Sindle Blumfeldt Koopi võitmiseks 3:10 min.
Raskekaalus oli võitja Sindi Pusse, võites Põntsoni 11:40 min.
Kuigi saavutusiga võib jääda üldiselt rahule, siiski näitas võistlusõhtu, et Pärnumaa raskejõustikuga ei ole lood kõige paremas korras —

see kui varemaste aastate maakonna tugevaim spordiala, on sammumas vähjakäiku ning erandi moodustavad selles kolm-neli tõstjat. Loota on, et edaspidi võistluste tihenemisel ka raskejõustik varjusurmast ärkab ning selleks ongi suuresti tervitatav Sindi-Pärnu vaheliste võistluste lavastamine.

*

Veeremäng edeneb jõudsalt.

Pühapäeval, 19. skp. korraldas Tallinna garnisoni veeremängu klubi „Sõdurite Kodu“ veeremängu hoones järjekorralised gruppide vahelised rändauhinna võistlused vanemhärjade grupi poolt väljapandud rändauhinna peale. Võistlesid 12 gruppi 8-mehelise koosseisus. Võistlused, mis algasid kell 9 hommikul, kestsid pineva konkurentsi juures kuni 11 öösel.

Kohtade järjekord gruppidele kujunes järgmiselt:

- XIII grupp (III diviisi ohvitseride kogu) — 2162 silma.
- X grupp (Eesti Panga I gr.) 2122 silma.
- III grupp (Kv. Varustusvalitus) — 2099 silma.
- V grupp (ap. „Kreenbalt“) — 2098 silma.
- XI grupp (Eesti Panga II gr.) — 2009 silma.
- II grupp (Km. topo-hüdrograafia os.) — 2002 silma.
- VII grupp (Komandantuuri üleajateenijad) — 1961 silma.
- VIII grupp (Kaitsem. ohvitserid) — 1873 silma.
- IV grupp (Kaitsem. üleajateenijad) — 1863 silma.
- VI grupp (Kaitseväe keskaigla) — 1856 silma.
- I grupp (Kaitseväe prokuratuur) — 1831 silma.
- IX grupp (Riigikontroll) — 1773 silma.

Vaprus korraldas aprilli alul Pärnus esmakordselt kergejõustikus sisevõistlusi linna võimlas.

Võistluste saavutustega võib olla rahul, suuresti hinnatavad olid hüpped. Nii mõnelgi vanameistril tuli kapituleerida nooremate ees; nii kaotas A. Kongas esikohad kauguses ja kõrguses. Viimases alas tegi noor Puistama kergelt 163, kuna Kongas rahuldus 158 sm. Kauguses tuli võitjaks M. Haitov 4.36, 2. Kongas 4.24. Hoota kõrguse võitis M. Haitov 1.33. 2. L. Matskin 1.28. Hoota kaugus: M. Haitov 2.85, 2. L. Matskin 2.76. Osavõtjad, väljaarvatud A. Kongas — Vapurust.

Möödunud nädalal alustasid Tervise jalgpallimehed treeninguga murdmaastikul. Pühapäeval alustatakse välisvõistlustega. Esimesena tuleb lavastamisele murdmaajooks.

Kilde.

Pärnu kohtunike pere on olnud aastaid siinse sportlaskonna valulapseks, kes ei ole suutnud pidada sammu sportliku taseme tõusuga. Mujal on võistluste eel startijate küsimus valusamaim, siin aga on seda kohtunike oma. Sisevõistluste eel kõneldi nädalapäevi kohtunikena esinevaist suurusist, harutades isegi nende „biograafiat“ ja nii selguski, et ainus pärnlane keh. kasvatus instituudis neiu Elise Mihkelson, kes figureeris väljapaistvalt sekretärina, võrsus Eesti kõigieagade suurimast sportlasperest, arvult kuus. Noorim kooliõpilane Hilda, Pärnu Sonja Henie, domineerib mitmel spordialal; suur jalgpallitaja Eddy töötab tõusta veel suuremaks käsipallitajaks, järgmisena on Elise ise, kellest kevade tuuled sosistavad sõnumeid, et talt saab siine naisspordijuht, blondjuukseline Arno hiilgas Pärnu-Riia „mandrijoosul“; Ants ootas varemalt eduga palli väravas, nüüd aga eduta Ameerika sissesõiduluba, vanim perekonnas Kusti otsib õhus uusi spordivõimalusi ja varustas Pärnu tänavust supebroshüüri väljapaistvama fotoga — Pärnu staadioni suurepärase vaatega linnulennult.

Viiekordne ilmameister pingpongis proua Maria v. Mednyansky on lõpulikult aktiivsele spordile selja pööranud. Ungari lauatenis kaotab sellega oma parema jõu.

Kaubamaja „SPORT“

S. Karja tänav nr. 18. Kõnetraat (2) 23-00.

KÕIGE SOODSAMATE HINDADEGA OSTATE

Jalgpalle
Jalgpallim. saapaid
Võrkpalle
Võrkpalli võrke
Jooksu- ja hüppekingi
Odasid — Kettaid
Tõukekuule
Korvpalle j. n. e.

Parimad tennisreketid
- Jalanõude osakond -
NÕUDKE HINNAKIRJU!

Võru-Petseri käsipall...

2. skp. revanssheeris Petseri võidukas ning parim käsipallimeeskond (1. pataljoni m.) möödunud kaotust NMKÜ võrkpallis ja tõi sedakord ülekaalulisema võidu korvpallis Petserile. YMCA suutis kodus kohanevud saali ja oma publiku juures toorkord külalist liüta 2:1, nüüd Petseris aga näitas pataljon 2:0 mängu. Mäng oli nigelemaid; mõlemad meeskonnad ei suutnud isegi teise game'i lõpuks täielikult kohaneda ega mängu tuju tõsta. Esimene mäng läheb 15:11 Petserile, kus juures servidestki saavutatakse punkte; tuleb ka ette, et pallist mööda lüüakse, kas liigest närvitsemisest või lambipalavikust — vastase ülehindamisest. Teist mängu veab Võru 14:12, time-outi järele servitakse aga võrku ning Petseri paneb parima paari Martensi-Slim'i ette, kes lõpetavadki mängu 16:14, nii et lõpptagajärg on 2:0! Puhtaid surumisi näitas Martens, ent 50% atakeeriti kahe-ühemehe vastuhüppega, viimast soodustist Petseri ei harrastanud, kuna erilisi pomme pareerida ei olnudki. Petseri meeskond mängis kohast ja tagajärjekat mängu, Võru aga oli see mäng kehvemaid serveerimistest; meeskonna vanema Gutmann'igi püüded ei suutnud lõpuks kaaluda „5 passiivse“ oma.

Selle mängu mängis YMCA keh-

valt, ent siiski mitte nii, et pataljon oleks suutnud kaotada.

Korvpallis täitus Klõsheiko ennustus! Et Petseris Võru mängib 75% kehvemini kui kodus, tema suhtes (K.). Alginutil ilmneb ülekaal ning, et Võru tsepter ei suuda pidada Martensi, siis peamiselt viimase ja Piipi korvidest saavutatakse poolajaks 21:14.

Teisel poolajal Klõsheiko on pidurdamatut ja väsimatu, pannes oma nimele 25 punkti. Lõppresultaat on 65:33.

Mäng oli temporikas, samuti foulide suhtes. Petserlaste parimad olid: esiteks muidugi Klõsheiko, Andersen, Martens ja Piip esimesel poolajal. Võru lühikasvulised pallitajad sooritasid tihit oma raskemat mängu. Enam punkte märkisid Pustus, Gutmann, Noorkõiv, viimane oli alaliselt Klõsheiko poolt ankrus.

Võistlust tuleteriti kui Võru-Petseri linnavõistlust.

Yankees J. K. Ühisriikide meister.

(„Spordilehe“ eritelegramm.)

New York, 22. aprillil. Ameerika ühisriikide jalgpalli meistriks tuli New Yorgi Yankees jalgpalliklubi.

M. Eisman.

Spordiäri Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19
Telefon 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemiseabinõusid.

TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.

Ladus saadaval kõikisugu SPORDI-ABINÕUD.

Hea kauba juures hinnad mõeldukad.